PAMĚTNÍ KNIHA
VOJKOVICE

Pamětní kniha obce Vojkovice

založena v roce 1925 obsahujíce 200 listů.

Vojkovice, dne 21 února 1925.

Obecní výbor:

Josef Vojíkar

Rafael Fiala

Jos. Kořínek

J. Gordý

Moskva Max

Karel Gola

František Budinský

Kohut Rudolf

Marek František

Budoucím.....

Kroniku jsem .....
o mých řádcích záznam dějin
zdejší obce. Kronikáře oči bdělé
střeží život obce den ze dne, by
Vám budoucím, byl zachován
obraz dnů zašlých .....
chyb našich se varujte,
dobré námi započaté rozmnožte
pro lepší dny příští.

Všem budoucím občanům obce Vojkovic.

Zákonem republiky československé, ze dne 30 ledna jest povinná každá obec pořídit si obecnou kroniku. Ve Vojkovicích založena obecní kronika ve schůzi obecního zastupitelstva konané, dne 16. prosince 1923. Ve smyslu zákona zvolena letopisecká komise, která se má starati o správné vedení pamětní knihy, a byli zvoleni starosta Sojka Josef rolník, č. 17, jako předseda, Petr František, rolník č. 11, a Tvrdý Josef č 29 jako členové.

Prvním kronikařem byl zvolen správce školy Karel Němec, který pro vysoké stáří a brzký odchod do pense, se funkce kronikáře vzdal. Později ve schůzi obecního zástupitelstva, konané dne 23. července 1925, byl jsem zvolen kronikářem, kteroužto funkci jsem ochotně přijal. Při vzdělání, jakého se mi dostalo na zdejší jedno=

-trudní obecné škole nebudu moci napsati dějiny obce, nýbrž tradice starých lidí, a jich vypravování, vynasnažím se, abych mohl napsati vše, čeho se mi bude možno dopátrati, z knih, přednášek a vypravování starých lidí, a tak uchovati pro příští pokolení jakýs obraz t. j. jak obec Bojkovice vznikla, jak se vyvíjela, po stránce kulturní, hospodářské, politické a sociální.

Obec Bojkovice má rozlohu 484 ha, 44 árů, 75 m². Z toho má orné půdy 301 ha, 73 a, 78 m². Lesů 87 ha, 50 a, 21 m². Luk 20 ha, 66 a, 78 m². Pastvin 14 ha, 43 a, 78 m². Zahrad 4 ha, 83 a, 96 m². Úrodné země 21 a, 99 m². Plocha stavební 4 ha, 4 a, 25 m². 51 ha lesů patřilo kdysi knížeti Bedřichovi, nyní jsou ve správě státu

*) (Vyňato z obecního katastru.)

Jméno Bojtěchov, později Bojtěchovice, to jsou nynější Bojkovice, jsou zaznamenány ve starých spisech již r. 1300. Vznikly na obchodní cestě z Moravy do Polska, přes tehdy nevykácené lesy země slezské. Původně byla velmi široká, a dlážděná dřevem. Vozilo se po ní z Moravy do Polska víno, a zpět zase sůl.

Jelikož obec Bojkovice leží mezi dvěma kopci, a kde je hodně vody, což dalo podnět k přistěhování lidí, a tak vznikaly dědiny. Ve Bojkovicích asi proto, poněvadž pomáhali povozy přes obec přejíždějící vytahovati na kopec, za což se jim dostalo trochu soli nebo vína, jako odměny.

Původně bylo tady asi 10 selských statků, a to jsou ty, které dnes stojí blízko potoků, ovšem už přestavěné.

Roku 1518 patřily Vojkovice knížeti frýdeckému. Později byly prodány Flukovi z Pešinovic (mnější Pošanovice) kde byl soud.
Roku 1636 byl ve Vojkovicích „Fojt" jménem Jan Fojt a měl volný mlýn, podle mého mínění na mnějším č. 31, který byl roku 1903 přeložen na č. 1, kde doposud se říká „na Fojtství."
Občané byli Stoklasa Jiří a jiní. R. 1660 byli občané Stoklasa Jiří, Kačíř a jiní. Roku 1690 byl druhý volný mlýn, na č. 29, který byl okolo roku 1860 zrušen.
Roku 1660 platila obec Vojkovice vrchnosti: 32 zlatých, 90 grošů daně, 37 slepic a 5 kop vajec.
Fojt platil 5 kop vajec, 3 libry másla, 2 slepice, 15 zlatých, 8 ání potah pro víno, a jeden den čestná stráž, za to měl volný mlýn, a nemusel na robotu.
Na robotu jezdili občané vojkovičtí do Dobré, Raškovic a Bruzovic. Pracovalo se z počátku 4 později až 100 dní do roka. Občané si stěžovali, že prý to dobytek nemůže vydržet, a tu slavná vrchnost povolila, pracovati pouze od východu do západu slunce.
Lidé v tehdejších dobách byli vyznání husitského a patřili pod farnost Domaslovice, kde byl husitský kostel. Později byli přifařeni k Dobré, kde byl řím. katolický kostel, ale lidé tam nechtěli chodit a bránili se prý velmi dlouho. Dnes již jsou všichni řím. katoličtí, až na několik wangelíků, kteří přišli od Těšína, kde se tato víra ještě ve velké míře udržuje.

*) (Výtah z přednášky „Dějiny obce Vojkovic." Přednášel p. Josef Vaclala z Frýdku.)

Obec Vojkovice nachází se v Těšínském Slezsku, v okrese frýdeckém, a patří pod politickou správu a okresní

soud do Frýdku, krajský soud do Moravské Ostravy.
Poštovní a farní úřad do Dobré.
Při sčítání lidu v r. 1920 měla obec Bojkovice 473 obyvatel.
Lidé se hlásí všichni, až na několik jednotlivců, hrdě k národnosti české, a jest povahy melancholické (nedůvěřivé).
Podle zaměstnání jest nejvíce dělníků, a to zemědělští, horníci, hutníci, textilní dělníci, sedláci, řemeslníci, 2 učitelé, a několik úředníků.

Obec leží v údolí a hranicí na severu sobě Polní Kšanovice, západu Horní Domaslovice, jihu Kšovice a na východu Dobratice.

S cest vede hlavní říšská silnice, (bývala císařská,) z Frýdku do Ostravy. S obecních cest jsou „Na horní konec" k Dobraticům, druhá kolem „Jedlicí" k osadě „Bukovice" přes „Holcinu" k Kšovicům, dále přes „Hrabinu" kolem „Bezirku" a přes „Ošenůvky" k Domaslovicům.
(Pro orientaci bude k tomuto článku situační mapka, na níž tyto lidové názvy budou označeny.)
Na potoky jest obec dosti bohatá. Na „Sprochuli" vléká se Sprochůvka do Krasivky, do Holciny, Kačok a pod „Budinským", se tyto potoky do sebe vlévají, odkud pak mají název Lučina, která se vléká na Slezské Ostravě do řeky Ostravice.
V nynější době má obec 70 čísel, z toho dvě hospody, 2 obchody, dělnický konzum „Budoucnost", 1 mlýn, 1 školu, 1 kovář, 1 lihovar, výrobna lihových a sodových nápojů, sklad piva ostravského, 3 krejčí, 3 obuvníci a jeden stolař.

Po stránce hospodářské jako chudá pohorská vesnice vyvíjela se velice zvolna. Jak už z tradice známo, museli lidé pracovat na panském a na své jim zbývalo velmi málo času, kde pracovali, obyčejně v noci.

Za obchodem jezdili sedláci vojkovičtí, jako Harschalek, – Grygar a jiní, až do Vídně, prodali sůl do Haliče, a tabák do Uher, odkud po několika denním pobytu, očekávání jsouce hladovým a zvědavým občanstvem, se vraceli. Juci si přivydělávali tím, že stáli s koními na říšské silnici, a když jel povoz, tak mu připřáhli, a pomohli mu přes kopce, až na Horní – Žukov k Šešínu.

Když vystavilo panství teňské, ve Vojkovicích hospodu, (nynější č. 49) podle mého mínění asi okolo 1700, tu začal v obci jakýs větší ruch. Hospoda byla postavena jednak za účelem snadnějšího rozprodeje piva, lihu vyrobeného v panských lihovarech a pivovarech, a za druhé sloužila k přenocování cestujících. Zastavovaly tady povozy, pošta a honci dobytka. Jelikož cestující byli nuceni delší dobu na cestách se zdržeti, nemohli, tudíž na celou tu dobu potravou a krmivem zásobiti, byli tedy nuceni kupovati, a své zásoby doplňovati tam, kde nocovali. Když přespali ve Vojkovicích, kupovali od zdejších občanů potraviny, a tím je finančně podporovali. Muselo se jednati o dosti velké částky, poněvadž jak jsem zjistil, občané si mezi sebou záviděli, a také proto, že na louce za panskou hospodou, č. 49 u potoka na dosud zvaném „Tale" nocovalo někdy stádo dobytka, několik desítek kusů čítajícího.

Když se začaly stavět železnice, tu i přes Vojkovice, r. 1884 byla postavena trať a platilo se jízdné z Vojkovic do Frýdku, za osobu 10 krejcarů. Tím byl učiněn konec tažkých vůmu. Když se skončila formanka, pak se všeobecně říkalo, tomu

jezdění po světě, byli nuceni sedláci vojkovští věnovati se více obdělávání půdy, aby je uživila, a která byla tou formankou zanedbána. Pracovalo se velmi primitivním hospodářským nářadím, většinou dřevěným. Mlátilo se ručně, a hnojilo se jen hnojem přírodním. Až koncem 18. století, zaváděli někteří sedláci stroje s počátku ruční, později na koňský potah; byly to první stroje mlatící. Okolo r. 1900 zavedl Jan Hojzíček na č. 1 mlatičku na vodní pohon, poněvadž měl mlýn s vodním pohonem na č. 31. R. 1907 koupil první žací stroj, který mohl býti použit jak na trávu, tak i na obilí, a byl tažen dvěma koňmi. Ostatní sedláci jej velmi obdivovali, a já sám měl jsem tu čest s ním pracovati, při kosení obilí, nebyla to práce nijak lehká. R. 1908 koupil mlatící stroj, který hned sám čistil obilí. V dnešní době, používá se většinou dokonalých strojů, jako jsou žací stroje, secí, na obilí a umělá hnojiva, a různé válce na brány, na snadnější rozdělání půdy, tak v domácnosti stroje na řezanku, na sečku, na řepu, odstředivky na mléko a různé. Ku hnojení vedle přírodního hnoje, používá se ve velké míře umělých hnojiv jako: vápna, thomasové strůsky, kainitu a j. solí. Z sečí a sázení používá se dnes za účelem zvýšení úrody na poli, různých šlechtěných odrůd, což kdysi nebývalo. Drenáž t. j. odvodňování pozemků, začal první Jan Hojzíček, v roce 1921–3. a spotřeboval k tomu 11 vagonů trubek. Nyní je již většina pozemků odvodněná, a zbytek bude myslím za pomoci státní subvence, která činí asi 50% celkového nákladu, co v těchto letech odvodněn. Odvodnění jednoho hektaru stojí bez státní subvence, 3 až pět tisíc Kč.

Majetkové poměry zdejších občanů, byly velmi ubohé, – podnebí drsné, půda k obdělávání těžká, neposkytuje valné úrody a tím ani příjmů.

Ti, kteří mají vlastní, větší pozemky, žijí lépe; menší vlastníci, musejí si přivydělávat, obděláváním pozemků těm, kteří nemají potahu, a chalupníci zas prací na polích větších sedláků.

Ke konci 18. století, kdy nebylo ještě tolik strojů, chodili někteří přes léto, na polní práce až na Moravu.

Když koncem 18 století, začal v našem kraji zkvétat průmysl, jako textilní továrny ve Frýdku a Místku, žebřarny a hutě ve Vítkovicích a Třinci, hornictví v Ostravě a Karwině; hledalo tam přebytečné obyvatelstvo práci a dnes jich tam pracuje značné procento.

Obytná a hospodářská stavení byla dřevěná a slámou kryta. Až koncem 18 století lze pozorovati jakýs stavební ruch. R. 1894, když vyhořelo „Zajtství" majetek to pana Jana Hojzíka, postavil tento na místě staré, novou na tehdejší poměry pěknou hospodu. R. 1902 po vyhoření hospodářských budov, tyto moderně přestavěl, i starodávný mlýn z č. 31. přestavěl na č. 1. Semlelo se téměř 10 a 15 metických centů obilí, za semletí se platilo tak, že z každých 100 kg semletých, podržel si 12 kg.

Páuská hospoda, nynější to majetek pana Glesingra, byla s počátku jenom hospoda. Asi v polovici 18. století postavil tam p. Glesinger lihovar, a byla úplně bez pozemku. V polovici 19 století koupil p. Glesinger tři selské statky, a to: Harašalkovice, ve výměře asi 40 jochů, Gochovice 39 jochů, a Mikolaškovice ve výměře 80 jochů.

(Podle ústního podání, bylo to – prý – propité – a v dražbě prodané.)

V roce 1910, když u p. Glesingra shořely hospodářské stavení a výrobna likérů, byly tyto moderně přestavěné, a v r. 1919 po vyhoření hospody, byla tato o jedno patro zvýšená, rozšířena, celkem moderně přestavěna. Zavedeno elektrické osvětlení a telefon; mimo výrobny likérů a sodové vody, založen sklad piva a vína, což bylo po světové válce 1914-1918 v neobyčejném obchodním ruchu, následkem zlepšení se existenčních poměrů obyvatelstva. Bylo zaměstnáno hodně lidí při výrobě likérů, a dvě nákladní auta rozvážely daleko do okolí víno, lihoviny a likéry. Ale dnes následkem hospodářské krise, všechen ten ruch takřka ustal.

A ostatní stavení buď po vyhoření, nebo zlepšení se finančních poměrů toho neb onoho majitele, byly přestavěny a přizpůsobovány poměrům, takže dnes je už jenom asi pět chalup slámou krytých.

R. 1910 zřízen byl u p. Holka č. 7. vodovod, v r. 1912 u p. Firle č. 1. rovněž elektrické osvětlení, R. 1920 zřízen byl společný vodovod, pro p. Glesingra, č. 49, a pro pana Hořínka č. 20 a p. Sojku č. 17. R. 1890 byla na podnět pa Carbola Jandíka z Hošovic postavena kaple u lesa. Náklad na ni vlastní dobrovolných darů, podle ústního podání přispěla na ni velkou měrou také pí Glesingrová, ačkoliv byla vyznání israelitského.

R. 1919 založen byl dělnický konsum „Jednota", s počátku měl něco přes sto 100 členů. Vklad pro jednoho člena činil 50 Kč, později 100 Kč.

R. 1897 zřízena byla poštovní stanice na č. 67 a v roce 1904 přeložena do Dobré.

Podle školní kroniky a ústního podání byly Bojkovice okolo roku 1800 přiškoleny k farní škole do Dobré. Ale tato škola se měla rozšířit, pronajmouti světnice, ale nebylo peněz, a o koupi knih nechtěli sedláci ani slyšet. Nanejvýš koupil takový sedlák dítku modlitební knížku, a raději jej vyučoval těžkopádně sám.

Do školy vůbec neposílali, jednak, že to bylo daleko v zimě, a při špatném počasí, byla cesta takřka nemožná. A tak, když neposílal jeden, neposílal ani druhý, a tak se stalo, že Bojkovice okolo r. 1820 byly z farní školy v Dobré naprosto vyloučeny. A tak vyučoval kozáky sám, ale nemělo to valného účinku. Děti prý zdivočely, proto byly později zaváděny pokoutní školy t. zv. „Winkelschulen" a učil tam trochu sečtený sedlák, bez zkoušek, který uměl trochu číst a psát. Vyučování se střídalo, jeden měsíc u jednoho, druhý zase jinde. Za vyučování obdržel 20–35 rýnských ročně.

Vyučování to bylo nepraktické, nejdřív se učily děti modliti a pak z modlitební knížky písmenko za písmenkem učily se číst a psát. (Čtení mechanické.)

Aby se zabránilo všem těm potížím, zvolili si r. 1848 zkoušeného učitele, který měl 80 rýnských ročního platu. Škola byla, a to první škola ve Bojkovicích u p. Kolla č. 11. a tím učiněn krok ku škole veřejné. Sedlák už neučil, nýbrž koupil dítku slabikář, bibli a katechismus, a tyto tři knihy sloužily k tehdejšímu vyučování. Veškeré vyučování dělo se na podkladě náboženském, dohled na ně měly okresy, a hlavně farář, obec musela platit za ovázení toto školy 10 zlatých ročně. – Učitel bydlel s rodinou v malé a mokré světnici u p. Kolla č. 11,

1.

Školní světnice byla malá a proto učitel nemohl tam dítkám dáti vzor pořádku a čistoty.

Obyvatelstvo přibývalo, tím i děti přirozeně a zároveň také zájem o školu, proto byla později zřízena t. zv. „Triviální škola", která měla za úkol vychovat z dítka pořádného a dobrého občana – občanku.

Někteří občané pomýšleli na novou školu, ale bylo to těžké pro obec, poněvadž nebylo peněz. Proto bylo nutno se postarati o větší místnost, aby se mohlo pohodlněji vyučovat, a pronajata místnost na č. 32 u p. Jury Pejkovského r. 1850. Tím bylo postaráno o větší místnost, rovněž i pro knihy.

Učitelem byl p. Chudoba, bydlel tamtéž a měl 100 zlr. ročního platu. Později byla škola na č. 2, pak zase na č. 32; střídalo se to proto, poněvadž kdo byl starostou, ten se musel postarat se o školní budovu vlastní místnost.

V roce 1873 když p. Jura Pejkovský darował pozemek pro školu, (jako náhradu dostal konečí na hospodu), byla postavena jednotřídní škola, i byt pro učitele.

Při škole musel každý občan, podle majetku, určitý čas zdarma pracovati. Tím bylo na čas odpomoženo nedostatku školních místností, ale ne na dlouho. Již v r. 1889 byla tato škola nedostatečná, chodilo tam 90 dětí, ale pro špatné poměry finanční v obci, a netečnost některých občanů, – v obecní správě, – vyučovalo se tam pořád jenom v r. 1908 byly pro nedostatek okna světla v budě pořízeny.

Když po převratě v r. 1918 dostalo se všem občanům bez rozdílu pohlaví, rovného a tajného hlasovacího práva, dostali se do

obecního zastupitelstva zástupci dělníků, kteří postrádali nedostatek školních místností, poněvadž se vyučovalo polodenně, ale k stavbě nedošlo. Až při druhých volbách v r. 1923, když do obecního zastupitelstva přišli dnes dva zástupci dělnictva, a tím se podařilo přimluviti zástupce sedláků, kteří z počátku se zdráhali přistoupiti ke stavbě školy, obávajíce se dluhu v obci, a tak po devítiměsíčním jednání, usneseno slavnostně školu postaviti. Byla v jedno patro zvýšená, rozšířena na dvě třídy a z části vybavená moderními učebními pomůckami. Stavěl ji zednický mistr, Filipec z Velkých Pošanovic a stála 257.000 Kč.

O vzdělání starších občanů se nikdo nestaral. Až v roce 1898 byla Janem Mozžíškem založená Národní rolnicko-dělnická a vzdělávací beseda „Výchova", která měla za úkol občany hospodářsky a kulturně povznést a zároveň měla odpovídat vzmahající se germanisaci. Byla zřízena i knihovna, která čítala něco kolem dvou set svazků.

Známí funkionáři byli: Jan Mozžíšek místopředseda Budínský Jan jednatel Gryzbon Josef, Velké Pošanovice, pokladník Karel Franišek, Křšovice, knihovník Hrabec Karel, náhradníci: Sojka Jan, Vojkovice a Ondřej Sobek, Zobratice, revisoři účtů: Obzrný Jan, Velké Pošanovice a Josef Sojka, Vojkovice, pořadatel zábav: — Bielek Karel, farář Tibor z Debré, nynější biskup a reformátor církve československé v Radvanicích, nabádá přítomné k unitové práci. Při každé celoroční schůzi byla provolávána sláva císaři a papeži. (!!).

Činnost toho spolku kolísala, podle toho, kteří jej vedli, až v době válečné zanikl.

Po převratu byl spolek tento jakýsi střediskem sedláků až v r. 1925.

přeměněn na „Hospodářský spolek", v němž jsou sdruženi občané, bez rozdílu politického přesvědčení, a vlastní-li nějaký majetek, za účelem získání hospodářských potřeb, jako: stroje, různých umělých hnojiv,

R. 1922 založena „Hyská Matice osvěty lidové", spolek to nepolitický, kulturní, který má za účel podporovati školství a národní uvědomění, na Písku. Prvními funkcionáři byli: 1) Němec Karel, mladší, předseda, 2) Rauch Albín, horník místopředseda, Alfons Fiala, jednatelem, Prachý Josef, horník pokladníkem, Němec Ludvík, Andel Frant, Gromnica Petr, Janáč Karel, Sojka Frant., Gola Karel, Lenz Rudolf, Kazda František, jako členové výboru. Příspěvek za jednoho člena činil ročně 3 Kč. Za spolkovou místnost, zvolen hostinec u p. Fiály na č. 6. Z počátku měl se tento spolek čile k životu. Chtělo se hrát divadlo, – nebylo na čem, rovněž scénických sál k tomu nebyla. Bylo nutno nacvičovat v lese, poněvadž se ochotníci stydeli, a hrálo se na obyčejných prkncích, z vozu, z kterých udělána pódium.

V roce 1923 koupil jsem pro něj starší jeviště v Žabelach u Bohumína, které bylo adaptováno pro nově upravenou hostinskou místnost u p. Fiály. První divadlo na jevišti bylo sehráno v březnu 1923. Dávalo se „Ta naše Máňa" veselohra o třech jednáních od Fra Olivy. Návštěva byla chromá, mnoho lidí odešlo domů pro nedostatek místa. Vstupné 1 místo 5 Kč, I. místa 4 Kč, a k stání dvě (2) Kč. Čistý zisk 502 Kč.

Divadlo hráno bylo za mé režie, a hráli tito ochotníci: Petr Frant, rolník, Rusnok Ludvík, horník, Gromnica Petr, horník, Gola Frant, kejčí, Petrová Božena, Rusnoková Helena, Kaiřová Věruška, a Poldynová Marie. Kromě ušlechtilých zábav a přednášek, bylo do konce r. 1925 sehráno 18 divad. představení.

Sociálně politické poměry v obci, až do převratu 1918, byly velmi chabé.

Sociální a politický život v naší obci až do převratu 1918, byl velmi chabý. Za starých časů vládla šlechta, později, když byla zrušená robota, zase sedláci, to jest majitelé pozemků. Podle toho, kolik kdo měl majetku, byl takovým pánem. Fojtové byli dědiční, po otci dědil úřad syn a tak se to opakovalo. Až v r. 1850 byla jakási volba starosty. U nás podle ústního podání, byl takovým starostou Hrabec. R. 1863 byl starostou Gleininger, žid, r. 1867–1873 Jura Vojkovský, r. 1873–1897, Hornek Frant., r. 1897–1912 Sojka Josef, r. 1912–1919 Fiala Rafael.

V obecních volbách r. 1919, když se hlasovalo podle zákona o všeobecném a přímém hlasovacím právu, dostala strana soc. demokratická – dělnická něco přes 120 hlasů, t. j. 7 mandátů a strana agrární přes osmdesát hlasů, 5 mandátů, a strana – zvolen byl starostou za dělnickou stranu Bolek František, malorolník. Ten to, ale v r. 1921 se vystěhoval a zvolen opět za agrární stranu, rolník Sojka Josef.

Při druhých obecních volbách v r. 1923 kdy strana Republikánská českoslov. venkova, dostala 85 hlasů 5 mandátů, strana soc. dem. dělnická 61 hlas, 4 mandáty, strana komun. (sekce III. intern.) 27 hlasů, 2 mandáty, a strana lidová 23 hlasů, 1 mandát – byl pro rovnost hlasů tažen los, který připadl na p. Sojku Josefa, který zto byl opět zvolen starostou.

Jak to vypadalo před tím na obecním úřadě, může si každý domysliti, když tam byli lidé, kteří, když ne vůbec, ale málo mněli úst a psát.

Přišla světová válka, narukovat musel kdo kdo. Padli: Sojka Eduard, Veselka Jan, Bolek Jan, Hromnica Leop., Gongol Ondr., Žurek Josef, a j. Doma zůstali starci, ženy a děti. Pole byla zanedbávaná, přišel hlad, a bída, a veškeré potraviny byly na lístky. Těžkopracující lid dostal pro jednoho 1·25 kg chleba, nebo 1/2

mouky na týden. Lístky byly, ale nebylo chleba, mouky někdy i čtyry týdny. Lidé chodili v papírových šatech, dřevěných botách, hladoví a hubení, všecko sebrali, obilí, dobytek, mnohdy i poslední krávu. Sbíraly se nosazné věci, jako hmoždíře, kliky u dveří, zkrátka všechno, co se dalo upotřebiti k válečným úkonům. Vojáci sbírali kopřivy, lýsový květ, a byli tak hladoví, že kdejaké smetisko prohrabali, aby něco našli k jídlu. Děti se nevyučovaly, musely sbírat maliny a ostružinové listí na čaj pro vojáky, učitelé, pokud se udrželi, byli zaměstnáni v různých komisích, jako v chlebových, obilní a různé.

Lid se bouřil a tu byl obyčejně čtyřky a stanným právem umlčen. Přišel 28. říjen 1918 státní převrat. Lidé s úsměvem na tváři zvěstovali jeden druhému, že je svoboda. Shromažďují se v obrovský průvod a s hudbou prapory a zpěvy národní a revoluční písně zpívali, provolávali slávu svým osvoboditelům a táhli do Frýdku, kde strhovali vše, co připomínalo staré Rakousko. V obci nastal jiný život. Lid se organisoval, zejména dělnictvo. Založena organisace, soc. dem. dělnická, která měla na počátku něco kolem dvou set členů. Později organ. agrární, strana sedláků. V r. 1921 několik nespokojených členů organisace sociálně demokratické, založilo stranu kommunistickou, (sekce III. internat.) a v r. 1923 před obecními volbami, založilo několik členů strany, agrární stranu lidovou, t. j. strana k hájení – zájmů, – církve řím. – katolické.

V r. 1925. při volbách do parlamentu a senátu volilo 198 osob. Do senátu: (95 mužských a 97 ženských) čsl. strana agrární a konserv. 1 hlas, čsl. sociálně dem. 66 hlasů, čsl. obl. strana středostav. 5 hlasů, Deutsche Volksl. dem. Německo-nacionální 2 hlasy, Polski związek ludowo robotniczy 2 hlasy, Národní strana práce 2 hlasy, Čsl. komun. org. (Sekce III. inter.) 31 hlasů, Čsl. nár. dem. 6 hlasů.

strany sociální, 1 hlas, Republ. strana zemědělc. a malorolníků 27, Čsl. strana lidová 42 hlasů.

Do poslanecké sněmovny odevzdáno hlasů jednotlivým stranám: Soc. dem. 69 hlasů, Deutsche Nationalsozialistische 1 hlas, Čsl. živn. obchodní strana středostavovská 7, Deutsche Nat. Nationalsozialistische 1 hlas, Polski związek ludowo-robotniczy 3, Nár. strana práce 1, Hem. str. čsl. (sekce III. interv.) 37, Čsl. nár. demokrat 4, Čsl. socialistické 1 hlas, Republ. strana čsl. venkova 33, Čsl. strana lidová 40, Strana Žižkovská 3 hlasy.

Rok 1926.

1. ledna odpoledne bylo krásné počasí, odpoledne přišla veliká bouře, sněhová vánice, blesky a hromobití, které předpovídali hlad, mor a pod.

14. ledna byl postaven u p. Glesingra první čtyřlampový radiopřijímač, lidé tomu nechtěli věřit, že by bez drátu bylo možno poslouchati různé světové zprávy, koncerty a p.
6. ledna se zastupci okolních obcí v Dobratiích ve škole na protestní schůzi, kde žádali rozšíření zastávky, regulaci řek a potoků, a úpravu daní, vzhledem na chudý horský kraj. Přítomno bylo poslanci čtyř politických stran, agrární, sociálně demokratické, komunistické a lidové. Rovněž zástupci úřadu byli přítomni. Za Bojkovice byli přítomni: p. Rafael Pirla polník, Lev František polník, a Pondy Josef, hornik.

1. února bylo dáno do provozu elektrické vedení, vedoucí naší obcí, z Frýdku do Ostravy.
Letošní jaro bylo velmi nepříznivé, s polními pracemi, bylo započato až počátkem dubna.

4. května konala se u p. Pirle schůze hostinských z celého okresu, přítomno bylo asi 80 osob.

4. dubna konala se u p. Pirle schůze zástupců okolních obcí

/.

kde bylo projednáno o regulaci potoků. Od obce Výkovic bylo požadováno 50.000 Kč, t.j. 5 % celkového nákladu, ale pro odpor většiny občanstva, bylo od toho upuštěno. Jednání byl přítomen byl státní inženýr.

1. června pronajal p. Gleininger svůj velkostatek panu Joklovi z Horavy za obnos 10.000 Kč měsíčně.

Měsíc červen byl velmi mokrý, voda způsobila zejména na polích mnoho škod.

1. srpna byla zdražená jízda na dráze o 22% t.j. na 2·40 do Frýdku.

15. srpna. Pro stále zhoršující se životní podmínky, zemědělských dělníků u nájemce velkostatku p. Joklay založena odborová organisace zemědělských a lesních dělníků.

30. září. Vypukl z neznámé příčiny u p. Řepance č. 38. oheň, a shořelo celé stavení.

Letošní rok byl velmi nepříznivý. Brambory, hlavní to výživy zdejšího obyvatelstva, se uvařily velice málo, a obilí velmi porostlo.

Ke konci roku řádila v obci epidemická nemoc, chřipka, v každém stavení byli nemocní. Zemřela jedna osoba,

Cena hospodářských plodin; Žito jeden metrický cent 150 Kč, pšenice 180 Kč., ječmen 140 Kč, oves 130 Kč — brambory 80–100 Kč.

Mzda zemědělského dělnictva mimo jiných nepatrných výhod, jako byt, kousek pole na brambory, a jiné u mužů činila: 1–až 15 Kč, u žen 1 až 8 Kč denně.

Mzda průmyslového dělnictva 10 až 40 Kč. Cena pozemku za jeden joch 3 až 7 tisíc Kč.

V roce 1926 bylo u nás přečteno knih: Čtenářů bylo:

Narodilo se 7 chlapců, 5 děvčat, z toho 2 nemanželské.
zemřeli 3 muži, 1 žena.

V roce 1926 sehráno bylo u nás 6 divadelních představení, a pořádáno 11 tanečních zábav.

Vypilo se ve Rojkovicích 169 hl piva, a asi 14 a půl hl. lihu.

Prokouřilo se:

Od roku 1929 byl ustanoven obec. kronikářem Jan Hojzíček, řídící učitel místní obec. školy, který se narodil 8./2. 1893 v Hořkově u Nov. Jičína, na zdejší školu přišel 1./9. 1928 z Vyš. Lhot - Kamenitého.

Rok 1929.

Zničení ovocných stromů.

Není pamětníka pohromy, jež stihla v zimě r. 1929 střední Evropu a to hlavně ovocné stromoví, jež z části úplně zmrzlo, z části více méně namrzlo. Všeobecně připisuje se toto dílo zkázy mrazu o -30° až -42° C. Ve Nýkovicích byly mrazy 1,2,3. února -32°C, 10. února -34°C; ještě 1./4. -15°C. Celkem bylo poškozeno v republice 7,500.000 stromů, ve Nýkovicích zmrzlo 717 stromů a 350 stromů namrzlo, které v příštím roce většinou uschly. Po těchto mrazích zahrady byly prázdné. Taktéž lesní stromy pomrzly - zvláště jedle, habry a buky. Nejvíce stihla pohroma Čechy, pak Moravu se Slezskem, Slovensko a nejméně Podkarpatskou Rus. Nejhůře dopadly stromy v pahorkatině, v níže položených neb k slunci otevřených místech. Ve vyšších polohách byly škody nepatrné. Pokud se týče jednotlivých druhů ovocných, utrpěly nejvíce vlašský ořešák, líska, třešeň, hrušeň, višeň, švestka a jabloň. Bobuloviny přečkaly zimu celkem nedotčeny.

Zvěř.

V tomto roce se postřelilo v honech 2 srnci, 25 zajíců, 30 bažantů, 6 koroptví, 3 divocí králíci, 5 div. holubi a v potocích se chytlo -20 kg ryb.

28. říjen byl oslaven důstojně přednáškou a divadlem.

Rok 1930.

9./3. 1930 oslavily místní spolky společně narozeniny p. presidenta T. G. Masaryka divadlem a přednáškou.

Hasič. 18./5. byl založen v obci „Hasičský sbor", který zakoupil 30. srpna 1930 starší zachovalou stříkačku za 5.500 Kč z Hor. Suché.

Statistika. 27./5 se dělala v obci statistika, z které vypisuji přehled:

celková výměra obce je 487 ha 90 a,

závody do 10 arů jsou	2	od 5 ha do 10 ha jsou	7
od 10 a do 50 a "	12	10 " " 20 " "	2
" 0·5 ha do 1 ha "	9	20 " " 30 " "	0
" 1 ha do 2 ha "	9	30 " " 50 " "	3
" 2 ha do 5 ha "	14	50 " " 100 "	1
		100 " " 200 "	1

Plocha osázená brambory ranními 276 arů, " pozdními 5.052 a, řepou 703 ", tuřínem 102 " } 6.133 a

pelím 147 a, okurkami 9 a, mrkev 2 a, petržel 1 a, česnek, cibule 5 a } 164 a

jetelem 6475 a, vojtěškou 103 a, travinami 2.264 a, směskou 676 a, lonkou 100 a } 9.618 a

pšenici ozim 2.656 a, jar. 30 a, ječmenz. 2747 a, ovsem 9156, žitem 5.884 a } 20.473 a

[fazole 44 a, hrách 48 a, vikev 10+20 a] = 122 a

Zvířectvo: 60 závodů má: 42 koní, 207 skotu, 12 brav skop., 45 koz, 147 vepřů, 474 (letoší) + 587 (staří) slepic a kohoutů, 169 + 144 husí, 73 + 23 kačen, 12 + 6 krocanů.

V prosinci 1930 bylo sčítání lidu, obec Vojkovice měla 73 čísel se 124 bytovými stranami, v kterých bylo přítomných 497 lidí, dle národnosti: 488 Čechů, 4 Něm., 3 Židů, 2 Poláků; dle náboženství: 409 katol., 47 evang., 24 advent., 8 bez vyznání, 5 českoslov., 4 židov. Sčítání lidu.

Dne 5./7. 1930 jel z Frýdku přes Vojkovice pan president T. G. Masaryk, toho dne se sešlo ve Vojkovicích mnoho lidí a očekávali jej u slavobrány, na níž bylo napsáno: „Kde otec byl, tam syn bude věrně stát". Obecenstvo jej nadšeně pozdravovalo. Přenocoval v Hrnjníku, odkud jel do Třince, Č. Těšína, Frýštátu, Karviné, Orlové a Bohumína.

Rok 1931.

27./9. byly obecní volby, ve voličském seznamu bylo zapsáno 244 osob, volilo 230; obdrželi 121 soc. dem. (7 mandátů), 88 republikánská (4 mand.) a 21 komunistická (1 mandát).

10./10. byl kladen přes Vojkovice mezinárodní kábel o 228 linkách.

Matice O. L. sehrála divadlo „Lizi křichy", Hasič sehrál „To vše z lásky" a „To byla noc". 28./6. pořádal „Hasič" okrskové cvičení za účasti 7 sborů, z nichž měli výtěžku 2.408 Kč.

Nové stavení postavil Linossi Ant. č. 76.

Zastřelilo se 32 zajíců, 103 bažantů, 2 srnci.

Včelaři měli 54 včelstev.

Rok 1932.

Matice sehrála divadla: „Naše roztomilá Báruška", „Švejk má dvojčata,"
p. Hor. Tošanovic sehráli ve Vojkovicích: „Osel je osel".
Hasič sehral: „Julinčiny vdávky", „Hříšnice", „Hladké milování".
Zastřelilo se 38 pajíců, 120 bažantů, 1 srnec.
Včelaři měli 58 včelstev.

Rok 1933.

Pro období 1933./37. byla zvolena nová místní školní rada:
Rynwel Hynek, předseda, Karásek Adolf místopřed., Koláček Jos.,
Vojkovský Jan za část Nošovic, Hojzíšek Jan za učitelstvo, náhradníci:
Petr Frant., Kovál Josef, Andělt Frant.
Matice sehrála divadla: „Zámecké strašidlo" a „28. říjen".
Hasič sehral: „Ojčí pero", „Černá rokle", „Hříšny jaké svět neviděl".
Nově stavení postavil Kokut Rudolf, č. 53 – staré zboural,
17./8. vyhořelo č. 28. Josefa Sojky, které bylo u cesty k Domaslavicím,
29./9. vyhořelo č. 32 Firle Alf., v kterémžto stavení se kdysi vyučovalo.
Školní děti pěstovaly na zkoušku bource morušového, který se podařil.
Zastřelilo se 45 pajíců, 140 bažantů, 3 srnci.
Včelaři měli 52 včelstva.

Rok 1934.

Od Dobré až do Hor. Tošanovic se upravovala říšská silnice,
přes Vojkovice se dlaždila, kopec nad školou k Tošanovicím
se snížil a prodloužil, po této úpravě přestaly býti v kopci
nehody povozníků.
Dne 3./7. 1934 zemřel Josef Sojka (* 15./5. 1861) místní rolník, který byl
25 let starostou obce, byl váženým občanem, dobrým hospodářem
a vzorným rolníkem.

28. říjen byl oslaven divadlem „Krakonoš", které sehrály místní školní děti, prolog měl J. Mojžíšek.

Matice sehrála toho roku divadla: „Chci žíti", „Goreli", „Staré hříchy" a „Láska nad pomstu mocnější."

Hasič sehral: „Čaplín", „Trajtr Kacbunda".

Dne 19./5. byly volby do poslanecké sněmovny a do senátu, při kterých obdrželi:

	senát	sněm
1. Republik. peněděl.	31	39
2.) Čsl. sociál. demokr.	108	114
3.) Čsl. národ. soc.	18	21
4.) Komunistická	32	32
5.) Lidová	11	15
8.) Bund der Landwirte	–	1
9.) Deut. Christ. sozial. Volksp.	1	1
10. Živnostenská	13	14
12.) L.D.P. Heulein	1	
13.) Nár. obec fašistic.	3	5
16.) Nar. sjednocení Dr. Kramář	8.	5
celkem	226 –	250

Obecní úřadování se toho roku střídalo. Do března byl starostou Tvrdý Josef, který pro pokladní nepořádky se vzdal, od března do května vedl obec. úřad náměstek Firla Rafael, od května do 10./12. byl starostou Koláček Josef, který pro své zaměstnání v Ostravě se vzdal starostenství, po té byl zvolen za starostu Marur Frant.

Nové stavení postavil: Dressler Ferdinand, č. 32. (z Třince),
Sobek Vítězslav, č. 28. (z Dobratic.)

Obecní knihovna měla 288 svazků; 17 čtenářů, 51 vypůjček.

V tomto roce dle výkazu se ve Vojkovicích vypilo:

– 67 hl piva, 310 l čistého lihu, 300 l likérů, 60 l. vína.

Ke stavu 31./12. 34 bylo v obci dobytku: 214 hovězího
268 vepřového
36 koz
34 koní.

Včelaři měli 49 včelstev.

Rok 1935.

Dne 7./3. 1935 byl na oslavu nar. pres. T. G. Masaryka oheň, při němž byly shromážděny všechny místní spolky, při ohni měl proslov Mojžíšek, ř. pč.
Dne 9./4. 1935 vyhořelo dřevěné stavení č. 30. Vpuhla Jaroslava, který v témže roce postavil novostavbu u příš. silnice.
Dne 28./10. jely místní spolky na oslavu „Národního svátku" do Čes. Těšína, kdež byla pořádána oslava z celého Těšínska.
První president republiky Dr T. G. Masaryk, Osvoboditel odstoupil 14./12. 1935, pro svůj vysoký věk a vzdal se nejvyššího úřadu. Za svého nástupce doporučil Dr Ed. Beneše, svého spolupracovníka, který byl také zvolen po presidenta dne 18./12. 1935.

Rok 1936.

Jaro v tomto roce bylo dosti pěkné, zato však v létě byly stále deště. Sedláci a drobní zemědělci, kteří později měli žně, nemohli sklizeň svézt, jelikož hodně pršelo. Žito v naší obci hodně porostlo. Podzim však byl ještě horší. Jen začátek září byl pěkný. Od druhé polovice tohoto měsíce se počasí změnilo, nastal deštivý a studený čas, dokonce na sv. Václava napadl i sníh. Takové studené a deštivé počasí bylo přes září, říjen i začátek listopadu. Teprve od 5. listopadu nastal obrat. Počasí se zlepšilo a lidé vykopávají brambory a sejí. Od 20. listopadu začíná zase být špatné. Polní práce jsou však již hotovy.
V obci byly 7. března oslaveny narozeniny T. G. Masaryka. Program měly na starosti školní děti. Druhou neděli v květnu oslavovaly školní děti „Svátek matek". Je to zásluhou školy, že i v naší obci je vzpomenuto práce a starostí matek. Rovněž i státní svátek 28. října byl oslaven jak ve škole, tak i veřejně. Oslavu prováděly školní dítky se členy M. O. L. M. O. L. sehrála tato divadla: „Třikrát svatba" a „Ženský ráj to na pohled".